

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
projektu zmiany
studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Dąbrówno

Autor

mgr Zbigniew Zaprzelski

Olsztyn, październik 2014 rok

Spis treści.

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dąbrówno oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.	3
2. Istniejący stan środowiska Gminy Dąbrówno.....	3
3. Ustalenia projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dąbrówno i potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Studium.....	6
4. Ocena wpływu na elementy środowiska realizacji projektu zmiany <i>Studium</i> uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno.....	8
5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dąbrówno, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	9
6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.	9
7. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.....	10
7.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;	10
7.2. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko i poszczególne jego elementy, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;.....	10
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	11
9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. ..	11
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	11
11. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.	12
12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.	12
13. Streszczenie.....	12

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dąbrówno oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Konieczność wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wynika z Ustawy z dn. 3.10.2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199 z 2008 r., poz. 1227). Artykuł 51 ust.1 tej ustawy, w powiązaniu z art.46 pkt 1. nakłada obowiązek wykonania prognozy oddziaływania na środowisko między innymi do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a w powiązaniu z art.50 – także do projektu jego zmiany. Prognoza niniejsza została opracowana na podstawie tego prawa.

Art. 53 tej ustawy ustala konieczność uzgodnienia zakresu i szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i z Państwowym Inspektorem Sanitarnym. Realizując powyższy wymóg ustawy, zakres i szczegółowość informacji wymaganych w niniejszej prognozie zostały uzgodnione z w/w organami. Wobec tego sporządzając niniejszy elaborat prognozy kierowano się koniecznością takiego jego opracowania, aby jego zakres i stopień szczegółowości odpowiadał uzgodnionemu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostródzie.

Dla terenu objętego opracowaniem obowiązują obecnie postanowienia zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno*, uchwalonego uchwałą Nr XXXI/255/09 Rady Gminy Dąbrówno z dnia 26.11.2009 r.

Konieczność sporządzenia nowej edycji *Studium* określiła uchwała Nr XXXV/306/14 Rady Gminy Dąbrówno z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrówno.

Przedmiotowe zmiany dotyczą złóż kopalin udokumentowanych na terenie gminy w ostatnich latach, po ostatniej zmianie studium. Zmiany te dotyczą fragmentów obszaru gminy; to jest terenów w obrębach Samin, Osiekowo, Tułodzian, Lewad Wielki i Wądryń.

Opracowywana zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno wynika z postanowień Prawa geologicznego i górniczego, uchwalonego Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. nr 163, poz. 981).

W art. 95.2. Prawo to stanowi, że w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopaliny obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

2. Istniejący stan środowiska Gminy Dąbrówno.

Obszar gminy (według podziału fizycznogeograficznego Kondrackiego) położony jest w obrębie Garbu Lubawskiego, który to mezoregion wchodzi w skład makroregionu Pojezierza Chełmińsko - Dobrzyńskiego.

Powierzchnia terenu jest dość znacznie zróżnicowana. Została ukształtowana przez lądolód zlodowacenia północnopolskiego, głównie w jego fazie poznańsko – dobrzyńskiej.

Północno - zachodnia część obszaru gminy to w przewadze pagórkowata morena czołowa, o intensywnie zróżnicowanej rzeźbie, której powierzchnia usytuowana jest na wysokościach 200 – 260 m n.p.m. Jej budowa geologiczna charakteryzuje się dużą zmiennością osadów; obok osadów niespoistych (piasków, żwirów, głazów) występują spoiście utwory gliniaste. Pagórki czołowo – morenowe o mniejszych powierzchniach i deniwelacjach występują też na innych terenach gminy. Mają one niezbyt duże powierzchnie występowania i mniejsze deniwelacje.

Na większości obszaru gminy przestrzennie dominuje falista wysoczyzna moreny dennej. Podłoże jej stanowią gliny zwałowe, a w części południowej i wschodniej terenu gminy – w większości jest to morena przemyta zbudowana od powierzchni z piasków i żwirów lodowcowych.

Powierzchnia gminy przecięta jest dwiema podłużnymi głębokimi strukturami o rozciągłości południkowej. Są to subglacialne rynny jezior Mała Dąbrowa i Wielka Dąbrowa. W rynn timer Małej Dąbrowy płynie od północy Mała Wkra, a na południe od jeziora - rzeka Wel. Rynn timer Wielkiej Dąbrowy płynie Wielka Wkra, a na południu znajduje się w niej jezioro Brzeźno. W północno – wschodniej odnodze tej rynny położone jest jezioro Dąbrowa. Na północy gminy rynny są niegłębokie- kilkumetrowe, w kierunku południowym stopniowo się zagłębiają w wysoczyznę i w rejonie Wądzynia dochodzą głębokości 40 m. Obok jezior, rynny wypełnione są holocenijskimi osadami jeziornymi i bagiennymi. Rynn timer towarzyszą faliste powierzchnie sandrowe, zbudowane z piaszczysto - żwirowych osadów wodnolodowcowych. Osadziły je wody lodowcowe wypływające bramą z rejonu Wzgórz Dylewskich. Wśród nich zostały udokumentowane duże złoża kruszywa naturalnego w południowej części gminy.

Ponadto na terenie gminy występuje dość znaczna ilość drobnych form wytopiskowych, które w dużej części wypełnione są osadami organicznymi.

Objęte przedmiotową *zmianą studium* tereny udokumentowanych i dokumentowanych złóż kruszywa naturalnego występują zarówno w obrębie falistej wysoczyzny polodowcowej, gdzie związane są z na ogół z pagórkami czołowo-morenowymi – gdzie przeważają tereny rolne o glebach pochodzenia mineralnego klasy IV, jak i związane są z powierzchnią sandrową centralnej części obszaru gminy – gdzie dominują tereny rolne o glebach pochodzenia mineralnego klas V i VI.

Wszystkie tereny objęte *zmianą Studium*, jak i niemal cały obszar gminy (oprócz jej fragmentów wschodnich), znajdują się w zlewni rzeki Wel > dorzecze Drwęcy > zlewisko Wisły.

Wody podziemne użytkowego poziomu wodonośnego, ujmowane studniami wierconymi, na terenach gminy zalegają generalnie na głębokościach rzędu od kilkunastu metrów do około 80 m pod powierzchnią terenu. Jest to czwartorzędowy poziom wodonośny. Warstwy wodonośne tego poziomu występują na różnych głębokościach nawet na jednym ujęciu. Są to w przewadze w piaski i żwiry międzymorenowe. Lokalnie w południowej części gminy użytkowym poziomem wodonośnym jest także poziom trzeciorzędowy. Warstwy wodonośne od powierzchni terenu posiadają na ogół naturalną izolację z warstw o słabej przepuszczalności. Użytkowy poziom wodonośny o zróżnicowanej izolacji od powierzchni, lokalnie narażony na zanieczyszczenia z powierzchni terenu, zalega w południkowo rozciągniętym pasie środkowym gminy – w rejonie rynien jezior Dąbrowskich.

Lokalnie brak izolacji od powierzchni stwierdza się w południowej części gminy, w studniach w pojedynczych studniach (Leszcz, Kalbornia). W tym rejonie nie występują tereny objęte projektowaną *zmianą studium*.

Na obszarze gminy nie zostało zidentyfikowane występowanie głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce (GZWP).

Na terenie gminy występują udokumentowane złoża kruszywa naturalnego i kredy jeziornej. Szczególnie bogata jest obszar gminy w zasoby kruszywa naturalnego.

Wykaz złóż surowców mineralnych z terenu gminy Dąbrówno; stan na 31.12.2013r. (wg Bilansu zasobów kopalin w Polsce), uzupełniony o złoża udokumentowane w I półroczu 2014 r.)

Lp	Nazwa złoża	Kopalina	Zasoby w tys. ton; w/g stanu na 31 XII 2013 r.	Stan prawny: K - złoża objęte koncesją eksploatacyjną	Uwagi
1	2	3	4	5	6
Złoża ujęte w obowiązującym studium (z roku 2009)					
1	<i>Samin</i>	<i>Kruszywo naturalne</i>	-	<i>Złoże wybilansowane: brak w BZK i w na mapie Midas-u</i>	
2	Tułodziad	Kruszywo naturalne	219	K	
3	Osiekowo	- „ -	8 700	K	
4	Fiugajki	- „ -	2 101	-	
5	Fiugajki I	- „ -	357	- (wydzielone ze złoża Fiugajki)	
6	Kalbornia	- „ -	2 151	-	
7	Grzybiny-Kalbornia	- „ -	2 051	K	
8	Kalbornia-Mosznica	- „ -	21 798	K	
9	Gardyny	- „ -	1 282	K	
10	Gardyny II	- „ -	2 110	K	
11	Gardyny III	- „ -	3 411	K	
12	<i>Jankowice</i>	- „ -	<i>953</i>	<i>W całości leży poza terenem gminy Dąbrówno</i>	
Złoża nowe, udokumentowane w latach 2009-2014					
1	Samin I	- „ -	5 092		
2	Samin I/1	- „ -	835	K	
3	Osiekowo I	- „ -	4087		
4	Osiekowo I/1	- „ -	223		
5	Osiekowo I/2	- „ -	198		
6	Tułodziad I	- „ -	269		
7	Tułodziad II	- „ -	290		
8	Tułodziad III	- „ -	307		
Razem	złoża kruszywa naturalnego		55 481		
Złoża kruszywa naturalnego w trakcie dokumentowania					
1	Tułodziad (IV)				

2	Lewałd Wielki				
3	Wądryń				
Złoże ujęte w obowiązującym studium (z roku 2009)					
1	Wądryń	Kreda jeziorna	230	-	
2	Wądryń II	- „ -	103	-	
Razem	złóża kredy	jeziornej	333		0

*) Zasoby złoża „Kalbornia- Mosznica” położone są w części na terenach gminy sąsiadującej z gminą Dąbrówno. Wobec tego faktyczne zasoby złóż kruszywa naturalnego na terenie gminy Dąbrówno są nieco mniejsze.

K – (kruszywa) tereny górnicze utworzone po uchwaleniu obowiązującego studium.

Z przedstawionego wykazu wynika, że obszar gminy Dąbrówno jest zasobny w złoża kruszywa naturalnego. Znaczenie ich jest ponadlokalne. Są to w większości złoża osadów wodnolodowcowych. Występują one w obrębie sandru, utworzonego przez wody lodowcowe wypływające bramą z rejonu Wzgórz Dylewskich. Wśród nich zostały udokumentowane duże złoża kruszywa naturalnego w południowej części gminy.

Część złóż ma genezę lodowcową- są to głównie złoża zalegające we wschodniej części obszaru gminy.

Udokumentowane zasoby złóż kruszywa naturalnego w obrębie obszaru gminy, w stosunku do roku 2009, powiększyły się (o około 5 mln ton). Wynikło to z udokumentowania nowych złóż tej kopaliny, które z nadatkiem zrekompensowały ubytek wynikający z eksploatacji złóż.

Natomiast złoża kredy jeziornej, zalegające w dolinie rzeki Wel, predysponowane są do zaspakajania lokalnych potrzeb w zakresie odkwaszania gleb. Obecnie nie są objęte eksploatacją. Ich zasoby w stosunku do roku 2008 pozostały niezmienione.

Lesistość terenów gminy jest niska - wynosi około 13 %. Większy kompleks leśny występuje tylko w północno – zachodniej części gminy. Są to uroczyska wchodzące w skład Lasów Dylewskich. Na tym obszarze nie zostały udokumentowane złoża kopalin objęte przedmiotową *zmianą studium*.

3. Ustalenia projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dąbrówno i potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Studium.

W projekcie *zmiany Studium* aktualizuje się złoża kopalin, które zostały udokumentowane lub są w trakcie dokumentowania na obszarze gminy.

W szczególności na rysunku i w tekście *Studium* zostały uwzględnione następujące złoża udokumentowane:

- - „Fiugajki 1” (3Kn – wg oznaczenia na rysunku *Studium*) – wydzielone z wcześniej udokumentowanego złoża „Fiugajki” (2Kn);
- - „Samin I” (11 Kn) oraz wydzielony z niego „Samin I/1” (12 Kn) – które to złoża jest także objęte obszarem i terenem górniczym;
- - „Osiekowo I (13 Kn) oraz wydzielone z niego „Osiekowo I/1 (14 Kn) i „Osiekowo I/2 (15 Kn);
- - „Tułodziad I” (16 Kn);
- - „Tułodziad II” (17 Kn);

- - „Tułodziad III” (18 Kn).

Ponadto na rysunku i w tekście *Studium* zostały uwzględnione tereny spodziewanego występowania złóż kruszywa naturalnego, będące w trakcie dokumentowania:

- - „Tułodziad IV” (19 KnP);
- - „Lewad Wielki” (20 KnP);
- - „Wądryń” (21 KnP).

Następujące tereny spodziewanego występowania złóż kruszywa naturalnego:

- - tereny w pobliżu wsi Ostrowite (22 KnP);
- - tereny w pobliżu udokumentowanego złoża Samin I (23 KnP);

są już uwzględnione w obowiązującym *Studium*.

Ponadto w projekcie zmiany obowiązującego *Studium*, został anulowany zakaz wydobywania kopalni ze złóż o powierzchni powyżej 2 ha.

Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektu *Studium*.

W przypadku braku realizacji projektu nowej edycji *Studium* obowiązywać będzie nadal dotychczasowe *Studium* uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Brak realizacji projektu *Studium* może głównie skutkować brakiem informacji o występowaniu i lokalizacji nowo udokumentowanych złóż kopalni (kruszywa naturalnego), a tym samym mniejszej ich ochronie. Wiedza o istnieniu złóż kopalni pozwoli na bardziej świadome decyzje dotyczące lokalizacji poszczególnych rodzajów funkcji na powierzchni tych złóż i w ich pobliżu;

4. Ocena wpływu na elementy środowiska realizacji projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno.

	Przewidywane oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:									
	Obszary prawnej ochrony przyrody, w tym Natura 2000	różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny	ludzi	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
W stosunku do stanu istniejącego	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0
W stosunku do postanowień obowiązującego Studium	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0

Objaśnienia do tabeli:

„+” – oddziaływanie pozytywne lub zdecydowana przewaga oddziaływań pozytywnych;

„-” – oddziaływanie negatywne lub zdecydowana przewaga oddziaływań negatywnych;

„0” – oddziaływanie neutralne;

„+-” , „+0” , „-0” – oddziaływania niejednoznaczne (zarówno pozytywne, jak i negatywne; pozytywne i neutralne; negatywne i neutralne)

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dąbrówno, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na obszarze gminy znajdują się obszary i obiekty objęte ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Wieloprzestrzenne terytorialne formy ochrony przyrody to Park Krajobrazowy Wzgórz Dylewskich (który obejmuje północno – zachodnią część gminy Dąbrówno) oraz obszary chronionego krajobrazu.

Część nowo udokumentowanych złóż znajduje się w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich, w którego granicach obowiązuje rozporządzenie nr 113 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dylewskich – Dz. Urz. Woj. W-M z 2008 r. nr 176 poz.2581). Dotyczy to złóż: „Tułodziad I” i „Tułodziad II”.

Wydzielone ze złoża „Fiugajki”, złożo „Fiugajki I” także znajduje się na obszarze chronionego krajobrazu. Jest to Dąbrówieński Obszar Chronionego Krajobrazu. Obowiązują na tym obszarze postanowienia rozporządzenia nr 143 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Dąbrówieńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Na wyżej wymienionych obszarach chronionego krajobrazu obowiązuje między innymi zakaz wydobywania skał i zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu. Wobec tego podjęcie eksploatacji nowo udokumentowanych złóż kopalin na tych obszarach w świetle obowiązującego prawa nie jest możliwe.

Przedmiotowy projekt zmiany *Studium* nie ustala funkcji powierzchniowej eksploatacji kopalin z wymienionych złóż. Jest on realizacją postanowień art. 95.2. Prawa geologicznego i górniczego, uchwalonego Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. nr 163, poz. 981). Jest to informacja mająca na celu umożliwić świadomą ochronę występujących zasobów naturalnych.

W świetle obowiązującego prawa Rada Gminy nie ma możliwości nie wprowadzić udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Gdyby tak się nie stało w terminie 2 lat, to – zgodnie z art.96. Prawa geologicznego i górniczego – Wojewoda zarządzeniem zastępczym wprowadza obszar udokumentowanego złoża do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, na koszt gminy.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Przyjęta w 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej stwierdza, że Rzeczpospolita Polska *zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju* (art. 5). Konstytucja ustala także, że *ochrona środowiska jest obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom* (art. 74).

Analizowany projekt zmiany *Studium* jest realizacją obligatoryjnego prawa wprowadzonego na szczeblu krajowym : Prawa geologicznego i górniczego, uchwalonego Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. nr 163, poz. 981).

Informacje o występujących na terenie gminy zasobach kopalin, które są wynikiem realizacji w/w Prawa geologicznego i górniczego pozwalają na bardziej świadome zagospodarowywanie przestrzeni gminy i w związku z tym są pomocne w realizacji zasady zrównoważonego rozwoju.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.

7.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;

Północno-zachodnia część obszaru gminy Dąbrówno wchodzi w skład obszaru Natura 2000. Jest to obszar o znaczeniu dla Wspólnoty „Ostoja Dylewskie Wzgórza” PLH280043. "Ostoja Dylewskie Wzgórza" obejmuje najwartościowsze kompleksy Parku Krajobrazowego Wzgórz Dylewskich z dominacją nie przekształconych lasów liściastych, głównie z udziałem buka zwyczajnego w silnie zróżnicowanej rzeźbie terenu.

Na terenach przygranicznych w rejonie południowo-zachodniej części obszaru gminy znajduje się obszar o znaczeniu dla Wspólnoty „Ostoja Welska” PLH 280014. Ostoja obejmuje głównie odcinek rzeki Wel i jej doliny, wraz z przyległymi do niej obszarami bagiennymi.

Tereny objęte projektowaną zmianą *Studium* znajdują się poza obszarami obszaru Natura 2000 i z dala od nich. Wprowadzenie do *Studium* informacji o występowaniu na terenie gminy nowo udokumentowanych złóż kopalin nie będzie powodowało żadnych negatywnych skutków na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.

Zniesienie zakazu eksploatacji złóż o powierzchni powyżej 2 ha na obszarze gminy także nie będzie miało istotnego znaczenia dla funkcjonowania obszarów Natura 2000. Nie objęte eksploatacją (obszarem i terenem górnicznym) duże złoża kopalin w obrębie obszaru gminy położone są z dala od obszarów Natura 2000. Oddziaływanie ich eksploatacji na otoczenie jest zwykle większe niż złóż małych, ale i tak przestrzennie znacznie ograniczone w przypadku eksploatacji złóż kruszywa naturalnego – które występują na obszarze gminy.

7.2. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko i poszczególne jego elementy, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Nowo udokumentowane złoża kruszywa naturalnego zostały w projekcie zmiany *Studium* naniesione generalnie w sensie ich ochrony – jako dobra przyrodniczego – przed zniszczeniem (zabudową). Wprowadzenie tych złóż do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest – zgodnie z obowiązującym prawem – obligatoryjne. Ich ewentualne dopuszczenie do eksploatacji wymaga odrębnych procedur i musi być między innymi zgodne z lokalnym prawem.

W obecnie obowiązującym Studium (od 2009 roku) można na obszarze gminy podejmować eksploatację złóż o powierzchni nie przekraczającej 2 ha. Wobec tego dokumentowane są złoża o takiej powierzchni lub przeprowadzany jest podział złóż o większej powierzchni, w celu umożliwienia ich wydobywania. Wobec tego złoża większe praktycznie też mogą być wyeksploatowane, aczkolwiek jest to utrudnione: wymaga ich podziału i uzyskania odrębnych decyzji koncesyjnych dla wydzielonych części.

Projektowane w zmianie Studium zniesienie tego ograniczenia powierzchniowego dla wydobywania złóż kopalin spowoduje, że będą w tym względzie obowiązywały przepisy ogólnokrajowe. W stosunku do przepisów obowiązujących będzie to ułatwienie w podejmowaniu eksploatacji złóż o powierzchni większej niż 2 ha. Nie powoduje to natomiast automatycznie zmiany wielkości wydobywania w jednostce czasu (np. w ciągu roku).

Największe złoża występujące na obszarze gminy, takie jak: „Kalbornia-Mosznica”, „Osiekowo”, „Gardyny III”, są już eksploatowane na podstawie prawa ogólnokrajowego.

Z powyższego wnioskuje się, że zniesienie ograniczenia powierzchniowego w eksploatacji kopalin na terenie gminy nie będzie niosło za sobą istotnego wzrostu wielkości ich wydobywania i nie będzie znacząco oddziaływało na środowisko przyrodnicze obszaru gminy i jej poszczególne elementy.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Realizacja projektu zmiany Studium nie niesie za sobą znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze gminy, a w szczególności na obszary Natura 2000. Wobec tego nie przewiduje się wprowadzenia rozwiązań mających na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Projekt zmiany Studium wprowadza generalnie treści obligatoryjnie nakazane prawem krajowym, wobec czego nie ma możliwości proponowania rozwiązań alternatywnych.

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno, położonej w odległości około 100 km od granicy Państwa Polskiego, nie będzie oddziaływać transgranicznie na środowisko. Zniesienie zakazu eksploatacji złóż o powierzchni powyżej 2 ha na obszarze gminy także nie będzie miało istotnego znaczenia dla funkcjonowania obszarów Natura 2000. Nie objęte eksploatacją (obszarem i terenem górniczym) duże złoża kopalin w obrębie obszaru gminy położone są z dala od obszarów Natura 2000. Oddziaływanie ich eksploatacji na otoczenie jest zwykle

większe niż złóż małych, ale i tak przestrzennie znacznie ograniczone w przypadku eksploatacji złóż kruszywa naturalnego – które występują na obszarze gminy.

11. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Głównym wyznacznikiem badań podjętych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko jest ocena projektowanego zagospodarowania obszaru gminy zawartego w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno, w stosunku do stanu obecnego środowiska przyrodniczego oraz w stosunku do zagospodarowania przestrzennego zawartego w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno.

Analizy oddziaływań na środowisko dokonano w oparciu o dane literaturowe oraz doświadczenie autorów, w zestawieniu z lokalnymi uwarunkowaniami. Wykorzystano dostępne publikacje i dokumenty dotyczące środowiska obszaru gminy Dąbrówno, w szczególności w zakresie tematycznym projektowanych zmian *Studium*. Zastosowano metody opisowe i porównawcze.

W analizie wpływu działań na poszczególne komponenty środowiska uwzględniono metodę macierzy interakcji.

Przeanalizowano też dokument pod kątem zgodności z uwarunkowaniami prawnymi dotyczącymi środowiska przyrodniczego.

12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi, iż w celu oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, a wyniki tych analiz przekazuje Radzie Gminy co najmniej raz w jej kadencji.

Realizacja zagospodarowania przestrzennego, które umożliwia projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno nie będzie powodować istotnych negatywnych zmian środowiska.

Niemniej sugeruje się rozważyć, rozszerzenie w/w analizy była o skutki realizacji postanowień projektu zmiany Studium.

13. Streszczenie.

Konieczność wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wynika z Ustawy z dn. 3.10.2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres i szczegółowość informacji zawartych w niniejszej prognozie zostały opracowane zgodnie z treścią art. 51 ust. 2 wymienionej ustawy i w oparciu o uzgodnienia odpowiednich organów administracji państwowej.

W obecnej postaci obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno*, uchwalone zostało przez Radę Gminy Dąbrówno 26.11.2009 r., uchwałą Nr XXXI/255/09.

Konieczność sporządzenia nowej edycji *Studium* określiła uchwała Nr XXXV/306/14 Rady Gminy Dąbrówno z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrówno.

Opracowywana zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówno wynika z postanowień Prawa geologicznego i górniczego, uchwalonego Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. nr 163, poz. 981).

W art. 95.2. stanowi ona, że w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopaliny obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Przedmiotowe zmiany dotyczą złóż kopalin udokumentowanych na terenie gminy w ostatnich latach, po ostatniej zmianie studium. Zmiany te dotyczą fragmentów obszaru gminy; to jest terenów w obrębach Samin, Osiekowo, Tułodziad, Lewad Wielki i Wądryń.

Jak wynika z przedstawionego w tekście zestawienia, od roku 2009 – tj. od czasu uchwalenia poprzedniej zmiany studium, na obszarze gminy udokumentowano 8 złóż kruszywa naturalnego, a 3 złoża są w trakcie dokumentowania. Ponadto jedno ze złóż zostało podzielone na dwa złoża.

Obowiązek wprowadzenia złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest obligatoryjny. Wynika on z potrzeby ochrony złóż kopalin w dokumentach planistycznych. Jeżeli nie wprowadzi ich gmina w ciągu 2 lat, to zarządzeniem zastępczym wprowadza je wojewoda na koszt gminy.

Natomiast wprowadzenie złoża kopaliny do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie przekłada się bezpośrednio na możliwość jego wydobywania. Zgodnie z art. 7. Prawa geologicznego i górniczego podejmowanie i wykonywanie działalności objętej ustawą (a więc i wydobywanie kopalin) jest możliwe jeżeli nie naruszy ono przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w przypadku jego braku nie naruszy sposobu wykorzystywania nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach.

Ponadto możliwość eksploatacji poszczególnych złóż kopalin (co możliwe jest poprzez uzyskanie decyzji koncesyjnej na ich wydobywanie) uwarunkowana jest uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia – co z kolei możliwe jest po wykazaniu braku znaczącego negatywnego wpływu tej działalności na szeroko rozumiane środowisko przyrodnicze.

W obecnie obowiązującym Studium (od 2009 roku) można na obszarze gminy Dąbrówno podejmować eksploatację złóż o powierzchni nie przekraczającej 2 ha. Wobec tego dokumentowane są złoża o takiej powierzchni lub przeprowadzany jest podział złóż o większej powierzchni, w celu umożliwienia ich wydobywania. Wobec tego złoża większe praktycznie też mogą być wyeksploatowane, aczkolwiek jest to utrudnione: wymaga ich podziału i uzyskania odrębnych decyzji koncesyjnych dla wydzielonych części.

Projektowane w zmianie *Studium* zniesienie tego ograniczenia powierzchniowego dla wydobywania złóż kopalin spowoduje, że będą w tym względzie obowiązywały przepisy ogólnokrajowe. W stosunku do przepisów obowiązujących obecnie na terenie gminy będzie to ułatwienie w podejmowaniu eksploatacji złóż o powierzchni większej niż 2 ha. Nie

spowoduje to natomiast automatycznie zmiany wielkości wydobycia w jednostce czasu (np. w ciągu roku).

Największe złoża występujące na obszarze gminy, takie jak: „Kalbornia-Mosznica”, „Osiekowo”, „Gardyny III”, są już eksploatowane na podstawie prawa ogólnokrajowego.

Z powyższego wnioskuje się, że zniesienie ograniczenia powierzchniowego w eksploatacji kopalni na terenie gminy nie będzie niosło za sobą istotnego wzrostu wielkości ich wydobywania i nie będzie znacząco oddziaływało na środowisko przyrodnicze obszaru gminy i na jej poszczególne elementy.

Zniesienie zakazu eksploatacji złóż o powierzchni powyżej 2 ha na obszarze gminy także nie będzie miało istotnego znaczenia dla funkcjonowania obszarów Natura 2000. Nie objęte eksploatacją (obszarem i terenem górniczym) duże złoża kopalni w obrębie obszaru gminy położone są z dala od obszarów Natura 2000. Oddziaływanie ich eksploatacji na otoczenie jest zwykle większe niż złóż małych, ale i tak przestrzennie znacznie ograniczone w przypadku eksploatacji złóż kruszywa naturalnego – które występują na obszarze gminy.

Realizacje przewidywanych zmian w projekcie *Studium* nie będą oddziaływać transgranicznie na środowisko.

Opracował: Zbigniew Zaprzelski